

Waarnemingenrubriek

De waarnemingrubriek is dit keer weer erg uitgebreid. Echter op de waarnemingen van Anne Jan Loonstra na komen ze allemaal van de online Zweefmail site.

Heb je voor de volgende nieuwsbrief nog bijzondere, leuke of anderszins vermeldingswaardige waarnemingen mail ze dan naar mennopepijn@zonnet.nl

De rubriek bevat dit maal waarnemingen van: Kees Goudsmits, Anja, Ernst-Jan van Haaften, Gerard Pennards, Louis Boumans, Huub Veldhuijzen, Leenderd-Jan van der Ent, Mark van Veen, Jeroen van Steenis, Marc van der Aa, Anne Jan Loonstra.

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN KEES GOUDSMITS

Op 26 mei 2003 ving ik een mannetje *Temnostoma vespiforme* in de Weerribben (191+533). *Epistrophe diaphana* Op 3-6-2003 in het Bunderbos (179+324) werd een vrouwtje gevangen. *Sphegina siberica* Zat op Zevenblad langs een bospad bij Doorn (149+450) Ook zag ik een "verralli" achtige *Chrysotoxum* vliegen, maar helaas niet kunnen vangen. Vorig jaar zat hier de soort wel; (9-6-2003; 151+446) *Triglyphus primus* Dit klein zwart vliegje vloog aan de rand van de bebouwde kom van Driebergen (147+542) Op 10-6-2003 *Pelecocera trincta* Een mannetje zat midden op de heide in de luwte van een Grove Den op Bochtige smele. Leersumse veld (157+449) 13-6-2003. De antennes zien er best bijzonder uit.

2 vrouwtjes *Dasysyrphus pauxillus* ving ik op bloeiende wilg op 23-4-2003 op de Dikkenberg bij Rhenen (geen "lenensis"!); ook ving ik die dag daar een *Sphaerophoria fatarum*.

Op 4-5-2003 ving ik weer op de Dikkenberg met nu een vrouwtje *Callicera fagesii* en een *Sphaerophoria virgata*. Op een bloeiende Lijsterbes op een klein heide/stuifzandterreintje (Helenahuvel bij Doorn) zat een vrouwtje *Brachyopa bicolor*. (28-4-2003) Het feest houdt niet op dit jaar: *Callicera rufa* Op 11-5-2003 op Stameren een klein heideterreintje bij Maarn ving ik een vrouwtje. In vochtig populierenbos bij Werkhoven vloog een vrouwtje *Criorhina asilica* tussen de kruidenrijke begroeiing samen met een *Temnostoma bombilans* en 2 mannetjes *Cheilosia carbonaria*. (16-5-2003)

VOLUCELLA ZONARIA

Tot op de dag van het lay-outen van de nieuwsbrief zijn er *Volucella zonaria*'s gezien.

Anja zag een groot soort bij of hommel in Geldermalsen in haar tuin. Via internet heeft ze hem gedetermineerd als *Volucella zonaria*. De eerste melding in de zweefmail is van 23 juni door Ernst-Jan van Haaften in Woudrichem. Gerard Pennards heeft tussen 26 en 30 juni 9 waarnemingen in de Watergraafsmeer gedaan.

Louis Boumans zag een *V. zonaria* op een liguster op 29 juni terwijl ze hem 2 jaar geleden pas op 13 augustus op dezelfde struik heeft gezien.

Tot slot meld Huub Veldhuijzen een exemplaar onder de parasol in Hoorn (NH) op 30 juni.

MYOLEPTA DUBIA

Dit jaar zijn er diverse meldingen van *Myolepta dubia* gedaan. Kees Goudsmits ving er een op 5-6 in Doorn in een vochtig loofbos met Essenhakhout en veel kruiden op klei. Een dag erna ving Leendert Jan van der Ent een mannetje rond Malden op dolle kervel. Gerard Pennards ving er maar liefst twee, een in het pinkersweekend op de Wageningse berg en op 30 mei een vrouwtje in het Bergherbos. Dit is een nieuwe soort voor het gebied.

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN LEENDERT JAN VAN DER ENT

25 juni ving ik bij Malden mijn eerste *Chrysogaster macquarti*, tegenwoordig *Melanogaster aerea* geheten. Hij zat op Zandblauwtje en viel meteen op door een pikzwart, glimmend borststuk en heldere vleugels i.t.t. mn. *M. hirtella* waarvan de vleugels vaak op het beginstuk verdonkert zijn. Eenmaal in de hand bracht de forse middenknobbel (voorbij mondrand uitstekend) uitsluitel. Verder vloog op 20 juni 3 vr. *Pelecocera trincta* in Heumensoord (Nijmegen) op exact dezelfde locatie als 2 jaar geleden. Ze vlogen op Tormenitil en 2 vr. waren beduidend groter en hadden brede banden i.p.v. vlekken op achterlijfssegment 3 + 4 (zie ook Verlinden 1991, fig. 507). Ook ving ik op 26 juni bij Malden wederom *Volucella bombylans* var. *haemorrhoidalis* en dit hoogzwangere vrouwtje deponeerde 104 eitjes in mijn buisje.

Op 6 juni ving ik op een braam een vr. *Temnostoma bombylans* en op Dolle kervel een vr. *Dasysyrphus hilaris*. Op 13 juni ving ik op Dolle kervel diverse *Epistrophe grossulariae* en een mn. *Parasyrphus vittiger*. Geen opzienbarende soorten, maar de teller staat nu op 130! en verder ook 2 vr. *Merodon equestris* var. *transversalis*.

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN MARK VAN VEEN

Zondag 15 juni in de Westbroekse Zodden gevangen, een laagveenterrein ten noordoosten van Utrecht. Opvallend waren *Chrysogaster virescens* en de massale aanwezigheid van *Orthonevra intermedia*. Jeroen meldde deze soorten al van de Maarseveense Plassen. Zouden ze nu in het hele laagveen rond Utrecht zitten? Verder veel 'natte' soorten, waaronder *Eristalis abusivus*.

VOLUCELLA BOMBYLANS IN DE DUINEN

8 juni zag Willem Renema een *Volucella bombylans* in de duinen bij Meijendel vliegen. Op zich lijkt dit niet opzienbarend, maar tot nu toe waren er geen waarnemingen uit het duin/kustgebied ten N van Rotterdam en ten Z van het Noordzeekanaal (ongeveer).

TRICHOPSOMYIA JORATENSIS

Op 30 mei van dit jaar had ving Gerard Pennards in het Bergherbos 2 vrouwtjes *Trichopsomyia joratensis*!!!

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN GERARD PENNARDS

Afgelopen pinksterweekend ben ik even wezen struinen onderlangs de Wageningse berg. De leukste vangsten waren: een *Criorhina floccosa* (de eerste die ik hier ooit bij Wageningen in de buurt gevangen heb), en *Chrysotoxum festum* in aantal! Op 13 april ving ik in het Bergherbos 2 wijfjes *Platycheirus discimanus* op natuurlijk Wilgekatjes, en verder een serie van 8 melanistische exemplaren van waarschijnlijk *Parasyrphus punctulatus*. 30 mei weer een dagje wezen vangen in het Bergherbos. De beste vangst, en een nieuwe soort voor dit gebied, is een vrouwtje *Myolepta dubia*. Verdere leuk is *Triglyphus primus* in aantal, *Cheilosia bergenstammi* en *Epistrophe grossulariae*.

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN ANNE JAN LOONSTRA

1x *Microdon analis* (vr.), borststuk geheel bruin behaard, schildje geheel zwart. Voor de achterrand van het schildje kan ik nog niet beoordelen of hij recht of hol is. 2 Juni, Appelbergen bij Glimmen in Groningen. Ik heb haar gevangen op bloeiende vuilbomen.

Op de zelfde lokatie heb ik ook mannetjes en vrouwtjes van *Orthonevra intermedia* gevonden. Ik heb er drie keer een copula van kunnen zien (staartstaart houding). Helaas vlogen ze toch steeds door waardoor het wat lastig kijken was.

Het moet wel *Orthonevra intermedia* geweest zijn, want derandader c liep duidelijk terug, de pootjes waren gedeeltelijk geel en het vleugelstigma was eenkleurig lichtbruin. Ik heb er een aantal van meegenomen, die zou ik nog veel uitgebreider kunnen omschrijven, dat is natuurlijk geen uitsluitel voor die copula (die liet ik natuurlijk met rust) maar het is in ieder geval een waarneming. Bij de copula's (of is het copulae?) kan ik nog vertellen dat het het vrouwtje was dat leidde, ik kreeg sterk de indruk dat het mannetje meer mee werd gesleept. Het vrouwtje nam tijdens de paring ook gewoon nog nectar tot zich.

Verdere vangsten op die lokatie;

1x mn *Crysotoxum cautum* 3 juni, Appelbergen bij Glimmen in Groningen

1x mn *Parhelophilus frutetorum* (hiervan heb ik waarschijnlijk ook het vrouwtje, ze vlogen voordurend bij elkaar); 3 juni, Appelbergen bij Glimmen in Groningen

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN JEROEN VAN STEENIS

Terug uit Zweden en al meteen wat leuke soorten. Op 6 april nabij Amersfoort Zoo een hele stapel omgezaagde beuken met een rotholte waarin 1 *myolepta* larve (verpopt en uitgekomen eind mei als *Myolepta dubia*) en 6 larven en 2 ex poppen van *Mallota*. Twee van de larven zijn geconserveerd en heden zijn er nog 2 andere in leven. Vervolgens op landgoed Paltz (bij Soest) op 14 en 15 april gevangen op sleedoorn, dat leverde rond de 100 *Parasyrphus punctulatus* en vele melanistische vrouwtjes, *Melangyna lasiophthalma* 1 vr, *Cheilosia semifasciata* 1mn en *Cheilosia urbana* en *Cheilosia psilophthalma* totaal ca 50 mn en 20 vr. Op 8 mei in Oostbroek (Utrecht) was zoals ook in 1995 *Criorhina berberina* 10 mn 5 vr, *Criorhina pachymera* 2 mn 1vr, *Cheilosia semifasciata* 1mn en *Cheilosia chrysocoma* 5 mn aanwezig. En als laatste op 4 juni langs de Maarseveense plassen *Orthonevra intermedia* 1mn en *Chrysogaster virescens* 1 mn 1vr.

DIVERSE WAARNEMINGEN VAN MARC VAN DER AA

Ik weet niet wat het is maar dit jaar is bijzonder goed voor mij. Ik ving vandaag rond 17:15 *Mallota cimbiciformis* (mn) op een tot nu toe voor mij onbekende bloeiende struik in het Belmonte Arboretum in Wageningen. De struik leek wel iets op vuurdoorn maar was het niet. Morgen even checken, desnoods even vragen aan het beheer daar, of wellicht staat er ergens zo'n bordje. Eerder op 28 mei ving Marc bij de Wageningse Berg en Belmonte Arboretum (Wageningen) een vrouwtje *Ceriana conopsoides*. Een leuke waarneming en voor mij een nieuwe soort.

Verder redelijke aantallen *Didea fasciata* en *Ferdinandea cuprea* en enkele *Volucella bombylans*

Op 22 april een mannetje *Brachypalpus laphriformis* op bloeiende sleedoorn en op 8 mei een vrouwtje zonnend op een blad bij de Wageningse berg. Is deze soort bekend van deze plek? Heb hier al veel vaker gevangen namelijk en dit is het eerste jaar dat ik deze soort vang hier. Op vrijwel dezelfde plek ving ik op 8 mei ook *Criorhina pachymera* (vrouw). Uit de atlas maak ik op dat deze soort ook niet bekend is van Wageningen